

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

Кафедра публічного управління та адміністрування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Децентралізація управління у публічній сфері

освітньо-наукова програма Публічне управління та адміністрування
спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування
освітній ступінь доктор філософії
інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій

Розробник: Щетініна Тетяна,
доцент кафедри публічного управління та
адміністрування, кандидат історичних наук, доцент

Гарант: Лозинська Тамара,
завідувач кафедри публічного управління та
адміністрування, доктор наук державного управління,
професор

Полтава
2020/2021

Назва навчальної дисципліни	Децентралізація управління у публічній сфері
Назва структурного підрозділу	Кафедра публічного управління та адміністрування навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> к. і. н., доцент Щетініна Тетяна Олексіївна <i>Контакти:</i> ауд. 494 (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> tetiana.shchetinina@pdaa.edu.ua
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Знання з навчальних дисциплін «Класичні та сучасні теорії публічного управління», «Стратегія стійкого розвитку в глобальному середовищі»

Заплановані результати навчання

Мета навчальної дисципліни: надання здобувачам вищої освіти комплексного уявлення про зміни управлінської парадигми в ході децентралізації у публічній сфері.

Основні завдання навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти понятійного апарату дисципліни, засвоєння основних теорій та концепцій децентралізації у сфері публічного управління, опанування основних положень нормативно-правових актів, що регламентують процес децентралізації в Україні, формування уявлення про шляхи реалізації децентралізації управління у публічній сфері.

Компетентності:	
загальні:	фахові:
здатність до формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору; здатність перекладати наявне та створювати нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми.	здатність науково обґрунтовувати, розробляти та здійснювати експертизу нормативно-правових актів, аналітичних довідок, пропозицій, доповідей; здатність визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати стратегічні напрями розвитку на загальнодержавному, регіональному, місцевому та на рівні організації; здатність до розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення публічного управління та адміністрування.

Програмні результати навчання:

знати наукові концепції (теорії), термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з публічного управління та адміністрування;

уміти адаптувати й застосовувати сучасні моделі/підходи до управління та адміністрування, а також міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Децентралізація державного управління як основа публічного менеджменту на місцевому рівні: поняття, зміст, завдання.

Тема 2. Децентралізації управління у публічній сфері: історико-політологічний аналіз.

Тема 3. Правові засади децентралізації управління у публічній сфері.

Тема 4. Централізація та децентралізації управління у публічній сфері: порівняльний аналіз.

Тема 5. Основні інструменти децентралізації управління.

Тема 6. Успішні практики реалізації управління на місцевому рівні в ході реформи децентралізації.

Тема 7. Інформаційно-аналітичне забезпечення децентралізації управління у публічній сфері.

Тема 8. Зарубіжний досвід децентралізації управління у публічній сфері.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 120.

Кількість кредитів – 4.

Форма семестрового контролю – залік.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча навчальна програма, презентації.

Політика оцінювання

Академічна доброчесність. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавської державної аграрної академії та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання

достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Оцінювання результатів навчання:

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
Знати наукові концепції (теорії), термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з публічного управління та адміністрування	Словесні методи: лекція, розповідь-пояснення, бесіда Наочні методи: ілюстрування (у сполученні з дистанційними, зокрема, веб-орієнтованими, технологіями) Практичні методи: практичні роботи; робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування	Виконання завдань на практичних заняттях Виконання завдань самостійної роботи Залік
Уміти адаптувати й застосовувати сучасні моделі/підходи до управління та адміністрування, а також міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування	Словесні методи: лекція, розповідь-пояснення, бесіда Наочні методи: ілюстрування (у сполученні з дистанційними, зокрема, веб-орієнтованими, технологіями) Практичні методи: практичні роботи; робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування	Виконання завдань на практичних заняттях Виконання завдань самостійної роботи Залік

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання.

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів
Знати наукові концепції (теорії), термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з публічного управління та адміністрування	40	40	20

Уміти адаптувати й застосовувати сучасні моделі/підходи до управління та адміністрування, а також міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування	60	60	40
Разом	100	100	60

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

Форми оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми оцінювання			
	виконання завдань на практичних заняттях		виконання завдань самостійної роботи	
	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів
Знати наукові концепції (теорії), термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з публічного управління та адміністрування	12	20	12	20
Уміти адаптувати й застосовувати сучасні моделі/підходи до управління та адміністрування, а також міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування	24	40	12	20
Разом	36	60	24	40

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

1. Виконання завдань на практичних заняттях (0-5).

Шкала та критерії та оцінювання

Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
Знати наукові концепції (теорії), термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з публічного управління та адміністрування	на високому рівні	5
	на середньому рівні	4

Уміти використовувати сучасні комунікаційні технології у сфері управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм	на достатньому рівні	3
	на низькому рівні	0-2

2. Виконання завдань самостійної роботи (0-5).

Шкала та критерії та оцінювання

Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
Знати наукові концепції (теорії), термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з публічного управління та адміністрування	на високому рівні	5
	на середньому рівні	4
Уміти використовувати сучасні комунікаційні технології у сфері управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм	на достатньому рівні	3
	на низькому рівні	0-2

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти		Разом
		виконання завдань на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи в розрізі тем	
1	Децентралізація державного управління як основа публічного менеджменту на місцевому рівні: поняття, зміст, завдання.	5	5	10
2	Децентралізації управління у публічній сфері: історико-політологічний аналіз.	5	5	10
3	Правові засади децентралізації управління у публічній сфері.	5	5	10
4	Централізація та децентралізації управління у публічній сфері: порівняльний аналіз.	5	5	10
5	Основні інструменти децентралізації управління.	5	5	15
		5		
6	Успішні практики реалізації управління на місцевому рівні в ході реформи децентралізації.	5	5	15
		5		
7	Інформаційно-аналітичне забезпечення децентралізації управління у публічній сфері.	5	5	15
		5		
8	Зарубіжний досвід децентралізації управління у публічній сфері.	5	5	15
		5		
Разом		60	40	100

Рекомендовані інформаційні джерела

Основні

1. Берданова О. В., Вакуленко В. М., Гринчук Н. М., Колтун В. С., Куйбіда В. С., Ткачук А. Ф. Управління розвитком об'єднаних територіальних громад на засадах громадської участі: навч. посіб. К., 2017. 129 с. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/203/%D0%A3%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D0%BE%D0%BC-%D0%9E%D0%A2%D0%93.pdf>
2. Виборчий кодекс України від 19.12.2019 № 396-IX (редакція від 24.10.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text>
3. Виборчий кодекс України. Науково-практичний коментар. Кол. авт.: В. Мацюк, О.Дрозд, В.Дрозд, С.Саблук, Ю.Миронець. К. : Професіонал, 2020. 800с.
4. Ганущак Ю. І. Територіальна організація влади: напрямки змін : монографія; за заг. ред. В. С. Куйбіди ; Львів. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Львів: Астролябія, 2013. 166 с.
5. Державна служба : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; редкол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), О. Ю. Оболенський (заст. голови), С. М. Серьогін (заст. голови) та ін. К.; Одеса : НАДУ, 2013.
6. Європейська хартія місцевого самоврядування. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_036
7. Інституційний розвиток місцевого самоврядування в умовах державно-управлінських реформ : наук. розробка / авт. кол.: І. В. Козюра, А. О. Краснейчук, Ю. Г. Іванченко та ін. К.: НАДУ, 2012. 60 с.
8. Інституційний розвиток місцевого самоврядування в Україні в умовах державно-управлінських реформ: монографія; за заг. ред. І. В. Козюри ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Ін-т пробл. держ. упр. та місц. самоврядування. Лубни : Інтер Парк, 2013. 180 с.
9. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. (із змінами) URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
10. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
11. Про місцеві вибори : Закон України від 14.07.2015 № 595-VIII (в редакції 19.04.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/595-19#Text>
12. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 № 280 (в редакції 23.07.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
13. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квіт. 2014 р. № 333-р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80>

14. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 385 (в редакції 17.09.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF#Text>.

15. Публічна служба: системна парадигма : кол. моногр. / К. О. Ващенко, С. М. Серьогін, Є. І. Бородін, Н. А. Липовська, Н. Г. Сорокіна та ін. ; за заг. ред. С. М. Серьогіна. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. 256 с.

Допоміжні

1. Ганущак Ю.І. Префекти: уроки Франції для України. К.: ІКЦ «Легальний статус», 2015. 44 с.

2. Державне управління: підручник / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна; за ред. А. Ф. Мельник. К.: Знання, 2009. 582 с.

3. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад.: Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. М. Михненко та ін.; за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського, Ю. П. Сурміна. К. : НАДУ, 2010. 820 с.

4. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. При Президентові України ; наук.- ред. колегія : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. К.: НАДУ, 2011.

5. Мельник А. Ф., Оболенський О. Ю., Васіна А. Ю. Державне управління: підручник / за ред. А. Ф. Мельник. К.: Знання, 2009. 582 с.

6. Мельниченко В. І. Інституційний розвиток на рівні регіону: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. К.: НАДУ, 2009. 88 с.

7. Посібник з децентралізації у схемах / Під редакцією Н. Ю. Кузьмичової. Київ, 2016. 72 с. URL: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/65/Decentralization_Handbook_UKR.pdf

8. Право в державному управлінні: навч. посіб.; автор. кол.: С. Д. Дубенко, Т. П. Кудлай, В. І. Мельниченко, Н. Г. Плахотнюк. Київ: НАДУ, 2016. 376 с.

9. Про попереднє схвалення законопроекту про внесення змін до Конституції України щодо децентралізації влади: Постанова Верховної Ради України від 31 серп. 2015 р. № 656-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/656-19#n8>

10. Про префектів: Проект Закону України. URL: <http://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/regional-dev/rozvytok-mistsevoho-samovryaduvannya/reformuvannya/pro-prefektiv/>

11. Територіальна організація влади в Україні: статус і повноваження місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування / За заг. ред. А. Зайця. К.: ВД „Ін юре”, 2002. 928 с.

12. Фрицький О. Ф. Муніципальне право України: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2004. 360 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://www.zakon.rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Міністерства освіти та науки України. URL: <http://mon.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Міністерства розвитку громад та територій України. URL: <https://www.minregion.gov.ua>.
6. Офіційний сайт Наукової бібліотеки ім. Максимовича. URL: <http://www.lib-gw.univ.kiev.ua>.
7. Офіційний сайт Національного агентства України з питань державної служби. URL: <http://guds.gov.ua/govservice/control/uk/index>.
8. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
9. Офіційний сайт Проєкту «Децентралізація дає можливості». URL: <https://decentralization.gov.ua/>
10. Електронна юридична бібліотека. URL: <http://pravo-ukraine.org.ua/resyrsi/biblioteka>